

सत्यमेव जयते

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

2022-23ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ (ಬಜೆಟ್)

ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರ ಭಾಷಣ

ಫೆಬ್ರವರಿ 1, 2022

ವಿಷಯಗಳು

ಭಾಗ-ಎ

	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ.
☐ ಪರಿಚಯ	1
☐ ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ	3
☐ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಗತಿ	5
☐ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ, ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಅವಕಾಶಗಳು, ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯೆ	11
☐ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು	17
☐ ವಿತ್ತೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	20

ಭಾಗ - ಬಿ

ನೇರ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು	21
<ul style="list-style-type: none">• ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿವರ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಚಯ• ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ದರ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ ಇಳಿಕೆ• ವಿಶೇಷಚೇತನರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ• ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸವಲತ್ತು ಅವಕಾಶ• ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನಾ ಧನ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಕ್ರಮಗಳು• ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ತಯಾರಿಕೆ(ಉತ್ಪಾದನಾ) ಘಟಕ(ಕಂಪನಿ)ಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಕ್ರಮಗಳು• ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ• ಐಎಫ್ ಎಸ್ ಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ• ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ(ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್) ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ	

- ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಿರುತೆರಿಗೆ(ಸೆಸ್) ಮತ್ತು ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ(ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್)ಯನ್ನು ವ್ಯವಹಾರ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರಲು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ
- ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ ವಿರುದ್ಧ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮ
- ಟಿಡಿಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ(ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ)

ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು 25

- ಜಿಎಸ್ ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿ:
- ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳು:
- ಸೀಮಾಸುಂಕಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸುಂಕ ದರ ಬದಲಾವಣೆ
- ಯೋಜನೆಗಳ (ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್) ಆಮದು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳು
- ಸೀಮಾಸುಂಕ ಮತ್ತು ಸುಂಕದ ಸರಳೀಕರಣದ ಪರಾಮರ್ಶೆ
- ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸರಕುಗಳು
- ರತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳು
- ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು:
- ಸಣ್ಣ, ಅತಿಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು (ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ)
- ರಫ್ತುಗಳ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ
- ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಸುಂಕ ಮಾರ್ಪಾಟು ಕ್ರಮಗಳು

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಭಾಷಣದ ಭಾಗ-ಎ ಗೆ ಅನುಬಂಧಗಳು

- ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮ(ಪಿಎಂಡಿವೈನ್)-30 ಅಡಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಆರಂಭಿಕ ಪಟ್ಟಿ
- ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಜೆಟ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ (ಇಬಿಆರ್ ಎಸ್) (31 ಬಾಂಡ್‌ಗಳು, ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಫ್ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೇವೆ)

ಬಜೆಟ್ 2022-2023

ಭಾಷಣ

ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್

ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು

ಫೆಬ್ರವರಿ 1, 2022

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸರ್,

ನಾನು 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಪರಿಚಯ

1. ಭಾಷಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸೂಚಿಸಲು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2. ಎಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲೂ ಪುಟಿದೇಳುವ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುವ ತಾಕತ್ತು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮೈಕೊಡವಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಹಠಾತ್ ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡಿರುವುದು ಇದೀಗ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿ ದರ ಶೇ.9.2ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವದ ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇದು ಅತ್ಯಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

3. ನಾವು ಒಮಿಕ್ರಾನ್ ಅಲೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸೌಮ್ಯ ರೋಗಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನದ ವೇಗದ ಗತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ವೇಗವರ್ಧಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ನಾವು ಎಂತಹ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಹ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸದೃಢ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸಬ್ಜಾ ಪ್ರಯಾಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಲಿಷ್ಠ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

4. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾವು ಆಜಾದಿ ಕಾ ಅಮೃತ್ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದೇಶವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಅಮೃತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವೀಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5. ಅಮೃತ ಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

- ಬೃಹತ್ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲಿಷ್ಠ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧಿಸಲು ಗಮನ ನೀಡಲಿದ್ದೇವೆ
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಚಾಲಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅವಲಂಬನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಗಮನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

6. 2014ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡವರು, ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತರು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯವಂಚಿತರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವಸತಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬಡವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ನಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ, ವಿವಿಧ ಮಧ್ಯಮ ವರಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿರಂತರ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

7. ಮುಂದಿನ 25 ವರ್ಷಗಳ ಅಮೃತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಲು ಮತ್ತು ನೀಲನಕ್ಷೆ ರೂಪಿಸಲು ಈ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತ 75ರಿಂದ 100ಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಜಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಆಶಯವಾಗಿದೆ. 2021-22ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಈ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

8. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

9. ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ, ಲಸಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ತ್ವರಿತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸ್ಪಂದನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

10. ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ ಕಟ್ಟುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಸಾಧಿಸಲು ದೇಶದ 14 ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ತೇಜನಾ ಯೋಜನೆ(ಪಿಎಲ್‌ಐಎಸ್)ಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದು 60 ಲಕ್ಷ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಡೆಸಲಿದೆ.

11. ಹೊಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಎನ್‌ಐಎನ್‌ಎಸ್ (ನೀಲಾಂಚಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ನಿಗಮ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್)ಗೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಜೀವವಿಮಾ ನಿಗಮದ ಆರಂಭಿಕ ಷೇರು ಬಿಡುಗಡೆ(ಐಪಿಒ) ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಇನ್ನಿತರೆ ಕಂಪನಿಗಳ(ಪಿಎಸ್ ಯುಗಳು) ಮಾಲೀಕತ್ವ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಹ 2022-23ರಲ್ಲೇ ನಡೆಯಲಿದೆ..

12. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫಾರ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಸೆಟ್ ರೀ-ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿವೆ.

13. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಟೀಕರ್ ಸರ್, 2021-22ರ ಬಜೆಟ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಿದೆ. ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಚೇತರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಬಹುವಿಧದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು, ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

14. ಈ ಬಜೆಟ್ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಗತಿಯ ಸಮಾನಾಂತರ ಪಥವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದೆ. (1) ಅಮೃತ್ ಕಾಲ್‌ನ ನೀಲನಕ್ಷೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಯುವಕರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ರೈತರು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ. (2) ಆಧುನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಿದೆ. ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹು-ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ 2 ಸಮಾನಾಂತರ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಗಿನ 4 ಆದ್ಯತೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

- ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ
- ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ, ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಅವಕಾಶಗಳು, ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕ್ರಿಯೆ
- ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು

ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ

15. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೀಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು, ರೈಲುಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಬಂದರುಗಳು, ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ, ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಎಂಬ 7 ಎಂಜಿನ್(ಚಾಲನಾ ಯಂತ್ರ)ಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ 7 ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ದೇಶದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಈ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಇಂಧನ ಪ್ರಸರಣ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂವಹನ, ಬೃಹತ್ ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪೂರಕ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿವೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಈ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವು ಸ್ವಚ್ಛ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಸಬ್ಬಾ ಪ್ರಯಾಸ್‌ನಿಂದ ಚಾಲಿತವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು - ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯುವಜನರಿಗೆ ವಿಪುಲ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮರ್ಥ ಯೋಜನೆ(ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್):

16. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮರ್ಥ ಯೋಜನೆ(ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್)ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ, ತಡೆರಹಿತ ಮಲ್ಟಿಮೋಡಲ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ 7 ಚಾಲನಾ ಯಂತ್ರಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಗತಿಶಕ್ತಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆ, ನವೀನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು.

17. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಚಾಲನಾ ಯಂತ್ರ(ಎಂಜಿನ್)ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಆಧುನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು.

ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ:

18. ಜನರು ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳ ವೇಗದ ಚಲನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 2022-23ರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇ ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. 2022-23ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಜಾಲವನ್ನು 25,000 ಕಿ.ಮೀ

ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನವೀನ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ 20,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ತಿಳಿಸಿದರು.

ತಡೆರಹಿತ ಬಹುಮಾದರಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಜನರ ಚಲನೆ

19. ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಯ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ದತ್ತಾಂಶ ವಿನಿಮಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಂಗ್ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್(ಎಪಿಐ)ಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಯುನಿಫೈಡ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್(ಯುಲಿಪ್)ನಲ್ಲಿ ತರಲಾಗುವುದು. ಇದು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಕುಗಳ ದಕ್ಷ ಚಲನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸಮಯವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅನಗತ್ಯ ದಾಖಲೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ರಿಯಲ್ ಟೈಮ್ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತಡೆರಹಿತ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್ ಮೊಬಿಲಿಟಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸಹ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು.

ಬಹುಮಾದರಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಪಾರ್ಕ್ ಗಳು:

20. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶದ 4 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾದರಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಪಾರ್ಕ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು 2022- 23ರಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ರೈಲ್ವೆ:

21. ದೇಶದ ಸಣ್ಣ, ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗ್ರಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ, ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ಗಳ ಚಲನೆಗೆ ತಡೆರಹಿತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಅಂಚೆ ಜತೆ ರೈಲ್ವೆ ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದಲಿದೆ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

22. ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು 'ಒಂದು ನಿಲ್ದಾಣ- ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

23. ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತದ ಭಾಗವಾಗಿ, 2022-23ರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ 'ಕವಚ್' ಅಡಿಗೆ 2,000 ಕಿಮೀ ಜಾಲ ತರಲಾಗುವುದು.. ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಚಾರ ಅನುಭವ ನೀಡುವ 400 ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಂದೇ ಭಾರತ್ ರೈಲುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಹೇಳಿದರು.

24. ಮುಂದಿನ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾದರಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 100 ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು.

ರೈಲ್ವೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ:

25. ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ನವೀನ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವೇಗದ ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮೂಹಿಕ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ನಡುವೆ ಬಹುಮಾದರಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಮೆಟ್ರೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಪರ್ವತ್ ಮಾಲಾ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಪ್ ವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

26. ದುರ್ಗಮ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಪ್‌ವೇಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಜತೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧುವಲ್ಲ. 2022-23ರಲ್ಲಿ 60 ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ 8 ರೋಪ್‌ವೇ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ:

27. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯೋಗ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಹಣಕಾಸು (ನವೀನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕೃಷಿ

28. 2021-22ರ ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ 1208 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನು ಅಂದಾಜು 163 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಖರೀದಿಸಿ, ಅವರ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ` 2.37 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

29. ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ 5-ಕಿಮೀ ಅಗಲದ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕ್ರಮೇಣ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.

30. 2023 ಅನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ವರ್ಷವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ನಂತರದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ದೇಶೀಯ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

31. ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳ ಆಮದು ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ತೈಲಬೀಜಗಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತರ್ಕಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

32. ಖಾಸಗಿ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ಕೃಷಿ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಹೈಟೆಕ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

33. ಬೆಳೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ 'ಕಿಸಾನ್ ಡ್ರೋನ್'ಗಳ ಬಳಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.

34. ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಶೂನ್ಯ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

35. ಸಹ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾದರಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಸಂಯೋಜಿತ ಬಂಡವಾಳದೊಂದಿಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ನಬಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದು. ಎಫ್‌ಪಿಒಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ, ಕೃಷಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಐಟಿ ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ನವೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

ಕೆನ್ ಬೆಟ್ಟಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ (ಜೋಡಣೆ) ಯೋಜನೆಗಳು

36. ಅಂದಾಜು 44,605 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆನ್-ಬೆಟ್ಟಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಇದು 9.08 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಿದೆ. 62 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, 103 ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು 27 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸೌರಶಕ್ತಿ

ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 2021-22ರಲ್ಲಿ 4,300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮತ್ತು 2022-23ರಲ್ಲಿ 1,400 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

37. ದಮನ್ ಗಂಗಾ-ಪಿಂಜಾಲ್, ಪರ್-ತಾಪಿ-ನರ್ಮದಾ, ಗೋದಾವರಿ-ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ-ಪೆನ್ನಾರ್ ಮತ್ತು ಪೆನ್ನಾರ್-ಕಾವೇರಿ ಎಂಬ ಐದು ನದಿ ಜೋಡಣೆಯ ಕರಡು ಡಿಪಿಆರ್ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಒಮ್ಮತ ಉಂಟಾದ ನಂತರ, ಕೇಂದ್ರವು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ

38. ರೈತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಒದಗಿಸಲಿದೆ.

ಅತಿಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳು(ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ)

39. ಉದ್ಯಮ, ಇ-ಶ್ರಮ್, ಎನ್ ಸಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಅಸೀಮ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಗ ನೇರ ಪ್ರಸಾರದ ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಗಳು ಜಿ2ಸಿ, ಬಿ2ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿ2ಬಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸೇವೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

40. ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯು 130 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದು ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಉದ್ದಮೆದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಬೇಕಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2023ರ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದರ ಖಾತ್ರಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು 50,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ನಿಂದ 5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಆತಿದ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಹೊಟೇಲ್ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

41. ಅತಿಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಖಾತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ಸಿಜಿಟಿಎಂಎಸ್‌ಇ) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಹಣದ ಒಳಹರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ನವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತಿಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ` 2 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

42. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 6,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ವೇಗಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೊರತರಲಾಗುವುದು. ಇದು ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ವಲಯವು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಹೊಂದಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

43. ನಿರಂತರ ಕೌಶಲ್ಯದ ಮಾರ್ಗಗಳು, ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೌಶಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದೊಂದಿಗಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಹೊಸರೂಪ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಅರ್ಹತಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಉದ್ಯಮದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ .

44. ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ - DESH-ಸ್ಕಾಕ್ ಇ-ಪೋರ್ಟಲ್ - ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು API-ಆಧಾರಿತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಕೌಶಲ್ಯ ರುಜುವಾತುಗಳು, ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

45. ವಿವಿಧ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ 'ಡ್ರೋನ್ ಶಕ್ತಿ'ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯ್ದು ಐಟಿಐಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣ

46. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಕಾರಣ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳು, ಸುಮಾರು 2 ವರ್ಷಗಳ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಬೋಧನೆ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿತರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪಿಎಂ ಇ-ವಿದ್ಯಾ 'ಒಂದು ವರ್ಗ-ಒಂದು ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 12ರಿಂದ 200 ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ 1ರಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ.

47. ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಣಾಯಕ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಜಾಗ ನೀಡಲು, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದಲ್ಲಿ 750 ವರ್ಚುವಲ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಮ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ 75 ಕೌಶಲ್ಯ ಇ-ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳನ್ನು 2022-23ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

48. ಎಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಇ-ವಿಷಯವನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು, ಟಿವಿ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ತಲುಪಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

49. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಬೋಧನಾ ಸಾಧನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಇ-ವಿಷಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

50. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕಗೊಳಿಸಿದ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಒದಗಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ವಿವಿಧ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಐಸಿಟಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಹಬ್-ಸ್ಪೋಕ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು, ಹಬ್ ಕಟ್ಟಡವು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಐಸಿಟಿ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ದೇಶದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಬ್-ಸ್ಪೋಕ್‌ಗಳ ಜಾಲವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಲಿವೆ.

ಆಯುಷ್ಯಾನ್ ಭಾರತ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಿಷನ್

51. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಮುಕ್ತ ವೇದಿಕೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ದಾಖಲಾತಿಗಳು, ಅನನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಗುರುತು, ಒಪ್ಪಂದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆಲಿ ಮೆಂಟಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ

52. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು, 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆಲಿ ಮೆಂಟಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ' ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು 23 ಟೆಲಿ-ಮೆಂಟಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಜಾಲ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್ ನೋಡಲ್ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇನ್ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ-ಬೆಂಗಳೂರು (ಐಐಟಿ-ಬಿ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಿಷನ್ ಶಕ್ತಿ, ಮಿಷನ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸಕ್ಷಮ್ ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ 2.0

53. ಅಮೃತ ಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾರಿ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಿಷನ್ ಶಕ್ತಿ, ಮಿಷನ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸಕ್ಷಮ್ ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೋಶನ್ 2.0 ಎಂಬ 3 ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಸಕ್ಷಮ್ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಾಗಿವೆ, ಅವುಗಳು ಉತ್ತಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ-ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ, ಆರಂಭಿಕ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸುಧಾರಿತ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ 2 ಲಕ್ಷ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹರ್ ಫರ್, ನಲ್ ಸೇ ಜಲ್

54. ಹರ್ ಫರ್, ನಲ್ ಸೇ ಜಲ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ 8.7 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5.5 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2022-23ರಲ್ಲಿ 3.8 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ 60,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಸತಿ(ಸೂರು)

55. 2022-23 ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ `48,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

56. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಡೆಯುವ ಜತೆಗೆ ಬಂಡವಾಳದ ಲಭ್ಯತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಾವು ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಕರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ.

ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮ (ಪಿಎಂಡಿವೈನ್)

57. ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮವು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಪಿಎಂಡಿವೈನ್ ಈಶಾನ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಮೂಲಕ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಗತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಬಹುದಾದರೂ,

ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. 1,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆರಂಭಿಕ ಅನುದಾನ ಅಥವಾ ನಿಧಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಯೋಜನೆಗಳ ಆರಂಭಿಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

58. ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ದು 112 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೋಷಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 95ರಷ್ಟು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೀರಿಸಿವೆ. ಆದರೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. 2022-23ರಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಂದನಾಶೀಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

59. ವಿರಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಸೀಮಿತ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಗಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಲಾಭಗಳಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸ್ವಂದನಾಶೀಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಸತಿ, ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಒದಗಿಸುವುದು, ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಾನಲ್‌ಗಳ ನೇರ ಮನೆಗೆ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಮ್ಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಾವು ಅವುಗಳ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ - ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಉಳಿತಾಯ

60. 2022ರಲ್ಲಿ, ದೇಶದ 1.5 ಲಕ್ಷ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ 100% ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಲಿದೆ. ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಎಟಿಎಂಗಳ ಮೂಲಕ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಖಾತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ನಡುವೆ ಹಣದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ, ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

61. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ದೇಶದ ಮೂಲೆ

ಮೂಲೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಹಕ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ ತಲುಪುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಕೆಯ 75 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ದೇಶದ 75 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 75 ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು(ಡಿಬಿಯು) ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು

62. ಹಿಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲವು 2022-23ರಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿರುವ ಪಾವತಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಹ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳು, ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ

ಸುಲಭವಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸರ 2.0 ಮತ್ತು ಸರಾಗವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು

63. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, 25,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಕ (ನಿಯಮಗಳ) ಅನುಸರಣೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 1,486 ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು 'ಕನಿಷ್ಠ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಆಡಳಿತ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬಲವಾದ ಬದ್ಧತೆಯ ಫಲವಾಗಿದೆ.

64. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತೋತ್ಸವ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸರ 2.0 ಮತ್ತು ಸರಾಗವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮುಂದಿನ ಹಂತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ನಾವು 'ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಆಡಳಿತ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ.

65. ಈ ಹೊಸ ಹಂತವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಹಸ್ತಚಾಲಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ, ಐಟಿ ಸೇತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ-ಮಟ್ಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಏಕೀಕರಣ, ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅತಿಕ್ರಮಣಕಾರಿ

ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಕ್ರೌಡ್ ಸೋಸಿಂಗ್ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಭಾವಿ ನೆಲಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ

66. ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ಪೋರ್ಟಲ್ ಪರಿವೇಶ್ ಅನ್ನು 2018ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಈಗ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಮೋದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದೇ ನಮೂನೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ 4 ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರ-ಹಸಿರು(ಸಿಪಿಸಿ-ಹಸಿರು) ಮೂಲಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇ-ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್

67. ಎಂಬೆಡೆಡ್ ಚೆಪ್ ಮತ್ತು ಫ್ಯೂಚರಿಸ್ಟಿಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇ-ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು 2022-23ರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಪ್ರಯಾಣದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತರಲಾಗುವುದು.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

68. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವುದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಲಾಭಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವು ಮೆಗಾ ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಒಳನಾಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪೋಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ನಾವು 2 ಮತ್ತು 3 ಶ್ರೇಣಿಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಯುವಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಮರುರೂಪಿಸಲು ಇದು ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಗರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಿಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಾವು ಮಾದರಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

69. ನಗರ ವಲಯದ ನೀತಿಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಕುರಿತು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೆಸರಾಂತ ನಗರ ಯೋಜಕರು, ನಗರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಬೆಂಬಲ

70. ನಗರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಕಟ್ಟಡದ ಬೈಲಾಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗಳು(ಟಿಪಿಎಸ್), ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ(ಟಿಬಿಡಿ)ಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಜನರು ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವು ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಟಿಬಿಡಿ ಮತ್ತು ಟಿಪಿಎಸ್ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು, ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

71. ನಗರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು, ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ 5 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತಲಾ 250 ಕೋಟಿ ರೂ. ದತ್ತಿ ನಿಧಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಎಐಸಿಟಿಇ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಚಲನಶೀಲತೆ

72. ನಾವು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಬಳಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪರಿಹಾರಗಳು, ಶೂನ್ಯ ಉರವಲು ಇಂಧನ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಚಲನಶೀಲ ವಲಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಾಲಿತ(ಇವಿ) ವಾಹನಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ .

ಬ್ಯಾಟರಿ ವಿನಿಮಯ ನೀತಿ

73. ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಬ್ಯಾಟರಿ ವಿನಿಮಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗುವುದು. ಅಂತರ್-ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. 'ಬ್ಯಾಟರಿ ಅಥವಾ ಇಂಧನ ಒಂದು ಸೇವೆ'ಗಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ನವೀನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇವಿ ವಾಹನಗಳ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

74. ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ದಕ್ಷ ಬಳಕೆಯು ಇಂದಿನ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ದಾಖಲೆಗಳ ಐಟಿ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೂ ಭಾಗ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ 8 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಲಿಪ್ಯಂತರಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊರತರಲಾಗುವುದು.

75. 'ಒಂದು ದೇಶ – ಒಂದು ನೋಂದಣಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್' ನೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೆನೆರಿಕ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಎನ್ ಜಿಡಿಆರ್ ಎಸ್) ಯೊಂದಿಗೆ ಅಳವಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಲಿಂಕ್ ನೋಂದಣಿಯ ಏಕರೂಪದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಡೀಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ 'ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಂದಣಿ' ಒಂದು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಋಣಭಾರ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಸಂಕೇತ

76. ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆ ದಾಟಿದ ಹಣಕಾಸು ದಿವಾಳಿತನದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಅದರ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇಗವರ್ಧಿತ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ನಿರ್ಗಮನ

77. ಹೊಸ ಕಂಪನಿಗಳ ವೇಗವರ್ಧಿತ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಐಟಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಆಕ್ಸಿಲರೇಟೆಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಎಕ್ಸಿಟ್ (ಸಿ-ಪಿಎಸಿಇ) ಅನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮರು-ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನೊಂದಿಗೆ, ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ವಿಂಡ್-ಆಪ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಗತ್ಯವಿರುವ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 6 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

78. ಅಮೃತ ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಧುನೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ವಿವಿಧ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರ ಒಳಹರಿವಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿವೆ. ಆಧುನೀಕರಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಸಂಕೀರ್ಣ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. 75ರಷ್ಟು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ರಾಜಿ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

79. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ವಿಳಂಬ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದಿನ ಹಂತವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾಗದರಹಿತ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಬಿಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಬಿಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಲೈಮ್‌ಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಅವರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಲು ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

80. ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ-ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜಾಮೀನು ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿನ್ನದ ಆಮದು ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೂ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದು. ಐಆರ್ ಡಿಎಐ, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಜಾಮೀನು ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಎವಿಜಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಪಡೆ

81. ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಗೇಮಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಾಮಿಕ್ (ಎವಿಜಿಸಿ) ವಲಯವು ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಎವಿಜಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ದೂರಸಂಪರ್ಕ ವಲಯ

82. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ವಲಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ 5ಜಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು 2022-23ರೊಳಗೆ 5G ಮೊಬೈಲ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 2022ರಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಟೆಕ್‌ರೈಮ್ ಹರಾಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

83. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸಂಪರ್ಕಿತ ಉತ್ತೇಜನಾ ಯೋಜನೆ ಭಾಗವಾಗಿ 5ಜಿ ಸ್ಟೆಕ್‌ರೈಮ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

84. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಸೇವೆಯ ಪ್ರಸರಣ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿಧಿಯ ಅಡಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ 5% ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ಇದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

85. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿಗಳು ಇ-ಸೇವೆಗಳು, ಸಂವಹನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಲಭ್ಯತೆ ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ರಿಮೋಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಫೈಬರ್ ಕೇಬಲ್ ಅಳವಡಿಸುವ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು 2022-23ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಭಾರತ್-ನೆಟ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದು 2025ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಫೈಬರ್‌ನ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಪ್ರಚಾರ

86. ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಶಾಸನದೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ 'ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್

87. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ರಫ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. 2021-22ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 58% ಉತ್ಪಾದನಾ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು 2022-23ರಲ್ಲಿ 68%ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.

88. ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಉದ್ಯಮಗಳು, ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, 25% ಆರ್ ಅಂಡ್ ಡಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗುವುದು. ಡಿಆರ್ ಡಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸೇನಾ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪರಿಣಿತರು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಅವಕಾಶಗಳು

89. ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್, ಜಿಯೋಸ್ಪೇಷಿಯಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳು, ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಜಿನೋಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಔಷಧ, ಹಸಿರು ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಚಲನಶೀಲತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶವನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಅಪಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವಿಪುಲ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜತೆಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ.

90. ಬೆಂಬಲ ನೀತಿಗಳು, ಸರಳ ನಿಯಮಗಳು, ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರ ಕ್ರಮಗಳು, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಚಾರವು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉದಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲಿದೆ.

ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳು

91. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಪಾಯಗಳು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರಬಲವಾದ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ಲಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಿಒಪಿ26 ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, " ಬುದ್ಧಿಹೀನ ಮತ್ತು ವಿನಾಶಕಾರಿ ಇಂಗಾಲ ಸೇವನೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಜಾಗರೂಕ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಬಳಕೆ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ ." ಅವರು ಘೋಷಿಸಿದ 'ಪಂಚಾಮೃತ'ದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬಲವಾದ ಬದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ.

92. ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲದ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರವು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ, ದೇಶವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಸಮೀಪದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್

93. 2030ರ ವೇಳೆಗೆ 280 ಗಿಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಗಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು, ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸಂಪರ್ಕಿತ ಉತ್ತೇಜನಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ 19,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ವರ್ತುಲ ಆರ್ಥಿಕತೆ

94. ವರ್ತುಲ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹೊಸ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ತೀರಾ ಹಳೆಯದಾದ ವಾಹನಗಳು, ಬಳಸಿದ ತೈಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಷಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯದಂತಹ 10 ವಲಯಗಳ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ರಿವರ್ಸ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, ವಿಸ್ತೃತ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಕ್ರಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಗಾಲ ಶೂನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ

95. ಇಂಗಾಲ ಶೂನ್ಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ

96. ಇಂಧನ ಉಳಿತಾಯವು ಇಂಧನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಂಧನ ಸೇವಾ ಕಂಪನಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾದರಿಯ ಮೂಲಕ ಬೃಹತ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂಧನ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

97. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು 4 ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಕಸನಗೊಳಿಸಲು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು.

98. ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಾಸನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುವುದು. ಜೊತೆಗೆ, ಕೃಷಿ-ಅರಣ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ರೈತರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆ

99. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚವು ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಯ ಕೀಲಿಕೈ. ಇದು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವರ್ಧಿತ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ, ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಲವಾದ ಚೇತರಿಕೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 2020-21ರ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ನಾವು ಆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

100. ಪ್ಯಾರಾ 5ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ಹೂಡಿಕೆಯ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಏರಲು ಬೆಂಬಲ ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ಣಾಯಕ.

101. 2022-23ರ ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 5.54 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಂಡವಾಳ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ 7.50 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದರೆ 35.4% ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2022-23ರಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚವು ಜಿಡಿಪಿಯ 2.9% ಆಗಲಿದೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ

102. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ 'ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ' 10.68 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಇದು ಜಿಡಿಪಿಯ ಸುಮಾರು 4.1% ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಬಾಂಡ್ ಗಳು

103. 2022-23ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ, ಹಸಿರು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಹಸಿರು ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನಿಧಿಯು ಇಂಗಾಲದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಡುಗೊರೆ – ಐಎಫ್‌ಎಸ್ ಸಿ

104. ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಐಎಫ್‌ಎಸ್ ಸಿಎಯಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ದೇಶೀಯ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಗಿಫ್ಟ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ

105. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಡಿ ವಿವಾದಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಗಿಫ್ಟ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

106. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗಿಫ್ಟ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ

107. ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಿಡ್-ಸ್ಟೇಲ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಡೇಟಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾಲ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೂಡಿಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಈಕ್ವಿಟಿ ಹೂಡಿಕೆ

108. ಹೂಡಿಕೆ ಬಂಡವಾಳ (ವೆಂಚರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಈಕ್ವಿಟಿಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ `5.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇದು ಅತಿದೊಡ್ಡ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು

ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಂಯೋಜಿತ ಹಣಕಾಸು

109. ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲಿತ ಎನ್‌ಐಐಎಫ್ ಮತ್ತು ಸಿಡಿ ನಿಧಿಗಳು ಬಹು ಪರಿಣಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳು, ಡೀಪ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಔಷಧಿ ವಲಯ, ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಂತಹ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ವಲಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇವು ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿ 20%ಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ

110. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಪೂರೈಕೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹು-ಪಕ್ಷೀಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಸೇರಿದಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ನವೀನ ಹಣಕಾಸು ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲಿತ ಅಪಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪಾಯಿ

111. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿ (CBDC)ಯ ಜಾರಿಯಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕೈಗೆಟುಕುವ ಕರೆನ್ಸಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು

112. ಸಹಕಾರಿ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಜವಾದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ತಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. 'ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ'ಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ನನ್ನ ಸಭೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮನವಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾಗಿ,

ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 10,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ನಿಂದ 15,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

113. 2022-23ಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ವೇಗ ನೀಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು 1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 50 ವರ್ಷಗಳ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಈ ಸಾಲಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಲಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

114. ಈ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಇತರ ಉತ್ಪಾದಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲಿ ಬೆಂಬಲ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ಸಡಕ್ ಯೋಜನೆಯ ಆಧ್ಯತೆಯ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ನಿಧಿ,
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಪ್ಲಿಕಲ್ ಫೈಬರ್ ಕೇಬಲ್ ಜಾಲ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ.
- ಕಟ್ಟಡ ಬೈಲಾಗಳು, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಾರಿಗೆ-ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು.

115. 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಜಿಎಸ್ ಡಿಪಿಯ 4% ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿ 0.5% ಅನುದಾನವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಷರತ್ತುಗಳಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ 2021-22ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿತ್ತೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

116. 2021-22ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ 34.83 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 37.70 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಏರಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 6.03 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಆಗಿದೆ. ಇದು ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಖಾತರಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಇತರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ 51,971 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತವೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

117. ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ, 2022-23ರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 39.45 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸಾಲ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು 22.84 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

118. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು ಜಿಡಿಪಿಯ 6.9% ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ 6.8% ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 2022-23ರ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು ಜಿಡಿಪಿಯ 6.4% ಎಂದು

ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದು 2025-26ರ ವೇಳೆಗೆ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು 4.5%ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಘೋಷಿಸಿದ ವಿತ್ತೀಯ ಬಲವರ್ಧನೆಯ ವಿಶಾಲ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. 2022-23ರಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವಾಗ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೋಷಿಸುವ, ಅದು ಬಲಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಜಾಗೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನೀಗ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ 2ನೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಗ - ಬಿ

ನೇರ ತೆರಿಗೆ

119. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಪೀಕರ್ ಸರ್, ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಅಗತ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾಂತಿ ಪರ್ವಾಧ್ಯಾಯದ 11ನೇ ಶ್ಲೋಕದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು.

दापयित्वाकरं धर्मराष्ट्रं नित्यं यथाविधि।

अशेषान्कल्पयेद्राजायोगक्षेमानतन्द्रितः॥११॥

dāpayitvākaraṁ dharmyaṁ rāṣṭraṁ nityaṁ yathāvidhi |

aśeṣāṅkalpayedrajāyogakṣemānatandritaḥ ||

"ರಾಜನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಕು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು" ಎಂದರು.

120. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮಹಾನ್ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಊಹಿಸಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ನಮ್ಮ ಘೋಷಿತ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಜತೆಗೆ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತೆರಿಗೆ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸರಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ತೆರಿಗೆದಾರರಿಂದ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ 'ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿವರ ಸಲ್ಲಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಚಯ

121. ಭಾರತದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಜನರು ನಾನಾ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ತೆರಿಗೆದಾರರ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನ ದೃಢವಾದ ಚೌಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ತೆರಿಗೆದಾರರು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ರಿಟರ್ನ್ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ರಿಟರ್ನ್ ಅನ್ನು ಸಂಬಂಧಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

122. ಪ್ರಸ್ತುತ, ತೆರಿಗೆದಾರರಿಂದ ಕೆಲವು ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆ ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ, ಅದು ತೀರ್ಪಿನ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಿಗೆ, ಈಗ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ, ತೆರಿಗೆದಾರರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಿಂದೆ ರಿಟರ್ನ್ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ತಪ್ಪಿಹೋದ ಆದಾಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ತೆರಿಗೆ ಅನುಸರಣೆಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದೃಢ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ದರ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶುಲ್ಕ ಇಳಿಕೆ

123. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 18% ಮತ್ತು 1.5% ದರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಂಪನಿಗಳು 15% ದರದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುತ್ತವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸಲು, ನಾನು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಈ ದರವನ್ನು 15%ಗೆ ಇಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

124. ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ 1 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ತನಕ ಇರುವವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ(ಸರ್ಚಾರ್ಜ್) ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ 12%ನಿಂದ 7%ಗೆ ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

125. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷಚೇತನರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ

126. ವಿಶೇಷಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಪಾಲಕರು ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾನೂನು ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

127. ವಿಷೇಷಚೇತನರ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಚಂದಾದಾರರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಅಥವಾ ವರ್ಷಾಸನ ವಿಶೇಷಚೇತನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಪಾಲಕರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷಚೇತನರ ಅವಲಂಬಿತರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಅಥವಾ ವರ್ಷಾಸನದ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವಿಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ವಿಶೇಷಚೇತನ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ 60 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಮಾ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸವಲತ್ತು

128. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಎನ್ ಪಿ ಎಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಮಿತಿಯನ್ನು 10%ನಿಂದ 14%ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು.

ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

129. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಚಾಲನಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಯಶಸ್ವಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದೆ. 31.3.2022ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಅರ್ಹ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸತತ 3 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಿನ ಸಂಕಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅರ್ಹ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ, ಅಂದರೆ 31.03.2023ರವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಿಯಾಯಿತಿ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

130. ಕೆಲವು ದೇಶೀಯ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಪರಿಸರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು 15% ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 115(ಬಿಎಬಿ) ಅಡಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 31ನೇ ಮಾರ್ಚ್, 2023ರಿಂದ 31ನೇ ಮಾರ್ಚ್, 2024ರ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆ

131. ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸ್ವತ್ತು ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯಕ್ಕೆ 30% ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

- ಸ್ವಾಧೀನದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಂತಹ ಆದಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಖರ್ಚು ಅಥವಾ ಭತ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಡಿತ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಆದಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೊಂದಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.
- ಇದಲ್ಲದೆ, ವಹಿವಾಟಿನ ವಿವರಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪಾವತಿಯ ಮೇಲೆ 1% ಟಿಡಿಎಸ್ ವಿಧಿಸಲು ಸಹ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ವರ್ಚುವಲ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಯ ಉಡುಗೊರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರಿಗೂ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

132. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸದೃಢ ದಾವೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನೀತಿ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತೆರಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ನಡುವಿನ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ತೆರಿಗೆದಾರನ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಇದ್ದರೆ, ಈ ತೆರಿಗೆದಾರನ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ತನಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಚಿವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು.

ಐ ಎಫ್ ಎಸ್ ಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

133. ಐ ಎಫ್ ಎಸ್ ಸಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅನಿವಾಸಿಗರ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನಿವಾಸಿಗರು ಸಾಗರೋತ್ತರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಶಾಖೆಗಳ ಕೌಂಟರ್ ಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಆದಾಯ, ರಾಯಧನದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಹಡಗುಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ಐಎಫ್ ಎಸ್ ಸಿ

ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಐಎಫ್ ಎಸ್ ಸಿ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

134. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್(ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ) ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ

- ಜಾಗತೀಕರಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಹಲವಾರು ಕೆಲಸದ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟದ ರಚನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಒಕ್ಕೂಟ ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವು 37%ವರೆಗೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಂಪನಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಒಕ್ಕೂಟ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಯನ್ನು 15%ಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ಇದಲ್ಲದೆ, ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಈಕ್ವಿಟಿ ಷೇರುಗಳು, ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಲಾಭಗಳು ಗರಿಷ್ಠ 15% ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇತರ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಲಾಭಗಳು 37%ವರೆಗೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಲಾಭಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಅನ್ನು 15%ಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಂತವು ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮ ನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೆಸ್ ಅನ್ನು ವ್ಯವಹಾರ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ತೋರಿಸದಂತೆ ಸೃಷ್ಟೀಕರಣ

135. ವ್ಯಾಪಾರ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಗೆ ತೋರಿಸುವ ವೆಚ್ಚವಲ್ಲ. ಇದು ಕಿರುತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ 'ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೆಸ್' ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು 'ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೆಸ್' ಅನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಅನುಮತಿಸಿವೆ, ಇದು ಶಾಸಕಾಂಗ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶಾಸಕಾಂಗದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಅಥವಾ ಸೆಸ್ ಅನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ ತಡೆ:

136. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಶೋಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ ಆದಾಯ ಮೂಲದಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆ. ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ ಆದಾಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತತೆ ತರಲು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಶೋಧ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ ಆದಾಯದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಟಿಡಿಎಸ್ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ತರ್ಕಬದ್ಧತೆ

137. ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿ, ವ್ಯವಹಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಲಾಭಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಏಜೆಂಟರು ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಕ್ ಮಾಡಲು, ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು 20,000 ಮೀರಿದರೆ, ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿತ ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

138. ಹಣಕಾಸು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

XXXXXXXXXX

ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕ ದರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

141. ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ಆಡಳಿತವು ಉದಾರೀಕೃತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಒಳಹರಿವಿನ ಮೂಲಕ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಮರುಶೋಧಿಸಿದೆ. ಮುಖರಹಿತ ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ರಚನೆಗಳು ಚುರುಕುತನ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಕಸ್ತಮ್ಸ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ, ನಮ್ಮ ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಅಡ್ಡ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರಾಗಗೊಳಿಸುವುದು, ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸಂಪರ್ಕಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಂತ ಹಂತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ಇತರ ನೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಯೋಜನೆ ಆಮದು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳು

142. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ನೀತಿ 2016-2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 3 ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವ ಹಲವಾರು

ಸುಂಕ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಜವಳಿ, ಚರ್ಮ, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ದೇಶೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿವೆ.

143. ಅದೇ ರೀತಿ, ಯೋಜನಾ ಆಮದು ಸುಂಕದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ರಸರಣ ಅಥವಾ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರೋ ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಸಮಾನ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ವಂಚಿತಗೊಳಿಸಿವೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವವು ಸಮಂಜಸ ಸುಂಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೇಶೀಯ ಉದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಆಮದುಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

144. ಅಂತೆಯೇ, ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಆಮದುಗಳಲ್ಲಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಲು ಮತ್ತು 7.5% ಮಧ್ಯಮ ಸುಂಕ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದೊಳಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗದ ಸುಧಾರಿತ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತವೆ.

145. ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾದ ಎರಕಹೊಯ್ದು ಬಾಲ್ ಸ್ಮೂ ಮತ್ತು ಲೀನಿಯರ್ ಮೋಷನ್ ಗೈಡ್‌ನಂತಹ ಒಳಹರಿವಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕ ಸರಳೀಕರಣ ಪರಾಮರ್ಶೆ

146. ಕಳೆದ 2 ಬಜೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವಾರು ಸೀಮಾಸುಂಕ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ರೌಡ್ ಸೋರ್ಸಿಂಗ್ ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, 350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿನಾಯಿತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಬಟ್ಟೆಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿನಾಯಿತಿ ಸೇರಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸರಳೀಕರಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಹಲವಾರು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸುವ ಬದಲು ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸುಂಕದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

147. ಈ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಲೋಹಗಳಂತಹ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ದರ ಮತ್ತು ಸುಂಕದ ರಚನೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿನಾಯಿತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಂತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾದ 'ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಮತ್ತು 'ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ' ಕಟ್ಟುವ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಡುತ್ತದೆ.

148. ನಾನು ಈಗ ವಲಯವಾರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸರಕುಗಳು

149. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಧನಗಳು, ಶ್ರವಣ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ದೇಶೀಯ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ದರ ರಚನೆ ಒದಗಿಸಲು ಸೀಮಾಸುಂಕ ದರಗಳನ್ನು ಮಾಪನಾಂಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಚಾರ್ಜರ್‌ಗಳ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ನ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಲೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುಂಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ರತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳು

150. ರತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಚಿನ್ನಾಭರಣ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು, ಕತ್ತರಿಸಿ ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ ವಜ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರತ್ನದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೀಮಾಸುಂಕವನ್ನು ಶೇಕಡ 5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಳ ಸಾನ್ ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಕಸ್ಟಮ್ ಸುಂಕ ಇಲ್ಲ. ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಈ ವರ್ಷದ ಜೂನ್‌ನೊಳಗೆ ಸರಳೀಕೃತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯದ ಅನುಕರಣೀಯ ಆಭರಣಗಳ ಆಮದು ತಡೆಯಲು, ಅನುಕರಣೆ ಆಭರಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೀಮಾಸುಂಕವನ್ನು ಅದರ ಆಮದು ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 400 ರೂ.ಸುಂಕ ಪಾವತಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು:

151. ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಾದ ಮೆಥನಾಲ್, ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಭಾರಿ ಫೀಡ್ ಸ್ಟಾಕ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಸ್ಟಮ್ ಸುಂಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಸೋಡಿಯಂ ಸೈನೈಡ್ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ದೇಶೀಯ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ

152. ಛತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಶೇಕಡ 20ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಛತ್ರಿಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ವಿನಾಯಿತಿ ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಪೀಲ್ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉಕ್ಕಿನ ಸ್ಕ್ರಾಪ್‌ಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸೀಮಾಸುಂಕ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಪೀಲ್ ಮತ್ತು ಲೇಪಿತ ಸ್ಪೀಲ್ ಫ್ಲಾಟ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಮಿಶ್ರಲೋಹ ಸ್ಪೀಲ್ ಮತ್ತು

ಹೈ-ಸ್ಪೀಡ್ ಸ್ಪೀಲ್ ಬಾರ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಆಂಟಿ-ಡಂಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಡಿಯನ್ನು ಲೋಹಗಳ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೃಹತ್ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಫ್ತು ವಹಿವಾಟು

153. ರಫ್ತು ವಹಿವಾಟು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು, ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಉಡುಪುಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಲಂಕಾರ, ಟ್ರಿಮ್ಮಿಂಗ್, ಫಾಸ್ಟೆನರ್‌ಗಳು, ಬಟನ್‌ಗಳು, ಝಿಪ್ಪರ್, ಲೈನಿಂಗ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಚರ್ಮ ಅಂದರೆ ಚರ್ಮದ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸರಕುಗಳು, ಪೀರೋಪಕರಣ ಫಿಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

154. ಸೀಗಡಿ ಆಕ್ಟಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅದರ ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಒಳಹರಿವಿನ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸುಂಕದ ಅಳತೆ

155. ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಮಿಶ್ರಿತ ಇಂಧನವು 2022 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ಗೆ 2 ರೂ.ನಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಡಿಫರೆನ್ಷಿಯಲ್ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

156. ಸುಂಕ ದರಗಳು, ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು ಹಣಕಾಸು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿವೆ.

157. ಶ್ರೀ ಸ್ಟೀಕರ್ ಸರ್, ನನ್ನ ಈ ಮಾತುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪಿಎಂ ಡಿವೈನ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಆರಂಭಿಕ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು	ಒಟ್ಟು ಭಾಗಶಃ ವೆಚ್ಚ(ಕೋಟಿ ರೂ.ನಲ್ಲಿ)
1.	ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಗುವಾಹತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಹೆಮೋಟೊಲಿಂಫಾಯಿಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಸೇವೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ (ಬಹು-ರಾಜ್ಯ)	129
2.	ನೆಕ್ಟರ್ ಜೀವನೋಪಾಯ ಸುಧಾರಣೆ ಯೋಜನೆ (ಬಹು-ರಾಜ್ಯ)	67
3.	ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು (ಬಹು-ರಾಜ್ಯ)	45
4.	ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐಜ್ಞಾಲ್ ಬೈ-ಪಾಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ	500
5.	ಪಶ್ಚಿಮ ಸಿಕ್ಕಿಂನ ಪೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಸಂಗ-ಚೋಲಿಂಗ್ ವರೆಗೆ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ರೋಪ್‌ವೇ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಪ್ ಫಂಡಿಂಗ್	64
6.	ದಕ್ಷಿಣ ಸಿಕ್ಕಿಂನ ಧಪ್ಪರ್ ನಿಂದ ಭಲೇಯ್ಪುಂಗ ತನಕ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ರೋಪ್‌ವೇ (ಕೇಬಲ್ ಕಾರ್) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಪ್ ಫಂಡಿಂಗ್	58
7.	ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆ	100
8.	ಗುರುಸಿಬೇಕಿರುವ ಇತರೆ ಯೋಜನೆಗಳು	537
	ಒಟ್ಟು	1500

ಅನುಬಂಧ-2

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಜೆಟ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ (ಇಬಿಆರ್ ಎಸ್) ವರದಿ (ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೇವೆಯ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು, ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಎಫ್ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು)

(ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಭಾಗ-ಎ - ಇಬಿಆರ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೇವೆಯ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮೂಲಕ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಚಿವಾಲಯ, ಇಲಾಖೆ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಹೆಸರು	2016-17 ವಾಸ್ತವಗಳು	2017-18ರ ವಾಸ್ತವಗಳು	2018-19ರ ವಾಸ್ತವಗಳು	2019-20ರ ವಾಸ್ತವಗಳು	2020-21ರ ವಾಸ್ತವಗಳು	2020-21ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು	2021-22ರ ಅಂದಾಜು	2022-23ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು
26	ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು (ಆರ್ ಐ ಎಸ್ ಇ)	-	--	--	---	-			
46	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ	-	-	-	---	-			
60	ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಂಎವ್ಸಿ) - ನಗರ	-	---	20000.00	---	---			
62	ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ, ನದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾ ಪುನರ್ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ (i) ಫೋಲವರಂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ (ii) ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚ್ಚಿ ಯೋಜನೆ (ಬೇಗವರ್ಧಿತ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳು)	---	---	1400.00	1850.00	2243.20		751.80	
63	ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ (i) ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ) (ii) ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	2187.00	3105.00	5493.40	1963.30	1922.10			
71	ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ (i) ಗ್ರಿಡ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟಿವ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಪವರ್, ಆಫ್-ಗ್ರಿಡ್/ ವಿತರಣೆ & ವಿಶೇಂದ್ರೀಕೃತ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿ (ii) ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ-ಕಿಸಾನ್ ಉರ್ಜಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಡಿವಂ ಉತ್ಕಾನ್ ಮಹಾಭಿಯಾನ್ (ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್) ಬಂದರುಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ, ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು	1640.00	---	---	---	---			
78	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಚಿವಾಲಯ (i) ದೀನ್ ದಯಾಳ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಗ್ರಾಮ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ/ಸೌಭಾಗ್ಯ (ii) ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು	340.00	660.00	---	---	---			
79	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆ - ಗ್ರಾಮೀಣ	5000.00	4000.00	13827.00	3782.00	2500.00			
87		---	7330.00	10678.80	10811	19999.80		751.80	
	Total	9167.00	15095.00	65602.10	22006.30	26665.10			

ಭಾಗ-ಬಿ - ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಫ್ ನಿಂದ ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ

(ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಚಿವಾಲಯದ ಹೆಸರು, ಇಲಾಖೆ, ಘಟಕದ ಹೆಸರು	2016-17 ವಾಸ್ತವಗಳು	2017-18 ವಾಸ್ತವಗಳು	2018-19 ವಾಸ್ತವಗಳು	2019-20 ವಾಸ್ತವಗಳು	2020-21 ವಾಸ್ತವಗಳು	2021-22 ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು	2021-22 ಆದಾಯ ಅಂದಾಜು	2022-23 ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು
1	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆ ವಿತರಣೆ ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ	70000.00	65000.00	97000.00	110000.00	84636.00	---		
2	ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	---	8000.00	---	15000.00	10000.00	---		
3	ರಸಗೊಬ್ಬರ ಇಲಾಖೆ ಲೋಹಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಗಮ	---	---	---	1310.00		---	ನಿಲ್	ನಿಲ್
4	ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ (ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ/ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು)						30000.00		
	ಒಟ್ಟು	70000.00	73000.00	97000.00	126310.00	94636.00	30000.00		
	ಒಟ್ಟು (ಎ+ಬಿ)	79167.00	88095.00	162602.10	148316.30	121301.10	30000.00	751.80	

ಸೂಚನೆಗಳು:

- ಸಿವಿಲ್ ಏವಿಯೇಷನ್ ಅಡಿ ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಸೆಟ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೇವೆಯ ಇಬಿಆರ್ ಬಾಂಡ್ ಗಳ ಮೂಲಕ 7,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಕ್ರೋಡೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಎಐಎಎಚ್ ಎಲ್ ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮರುಹಣಕಾಸು ಹೊಂದಿಸಲು 2019-20ರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ii. ರೈಲ್ವೆಯು ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ 10,200 ಕೋಟಿ ರೂ. 2018-19 ರಲ್ಲಿ 5,200 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು 2019-20ರಲ್ಲಿ 5,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ವರೆಗಿನ ನಿಧಿಯ ಅಗತ್ಯ ಪೂರೈಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮರುಪಾವತಿ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- iii. 2017-18ರಲ್ಲಿ 80,000 ಕೋಟಿ ರೂ., 2018-19ರಲ್ಲಿ 1,06,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮತ್ತು 2019-20ರಲ್ಲಿ 65,443 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ (ಪಿಎಸ್‌ಬಿ) ಮರುಬಂಡವಾಳೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 2021-22ರಲ್ಲಿ 15,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- iv. ವರ್ಷಾಶನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ವರದಿಯನ್ನು 2022-23ರ ರಶೀದಿ ಬಜೆಟ್‌ನ ಭಾಗ-ಬಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2020-21 ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಾಧ್ಯತೆ ಮೊತ್ತ 38775.72 ಕೋಟಿ ರೂ.
- v. ಪೋಲಾವರಂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 2021-22ರಲ್ಲಿ ಇಬಿಆರ್ ಅನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಿಧಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

